

ABSTRAKT

Tato diplomová práce se zabývá syndromem vyhoření u učitelů a učitelek základních škol. Oblastí zájmu této práce je vztah syndromu vyhoření a sociální opory, kterou učitelům dané školy nabízí, především se zaměřuje na formální aktivity, které na školách podporují sociální oporu, která působí jako prevence vzniku syndromu vyhoření.

Předložená práce se skládá ze dvou částí – teoretické a praktické. V teoretické části jsou vymezeny nejdůležitější pojmy spojené se syndromem vyhoření. V první řadě je to stres, jako jeden z hlavních příčin vzniku vyhoření a jeho dopad na lidské zdraví. Dále pak syndrom vyhoření, jeho pojetí, příčiny a projevy a v neposlední řadě jeho fáze. V další kapitole je popisován stres a syndrom vyhoření v pedagogické profesi, na které navazují možnosti jejich prevence. Poslední kapitola teoretické části se pak zabývá konkrétními formálními aktivitami pro podporu profesní sociální opory. Praktická část jsou prezentovány výsledky výzkumu, pro který byly vybrány dvě školy, které nabízí rozdílný počet formálních aktivit, učitelům těchto škol byl předložen dotazník, jehož první část zjišťuje obecné informace, v druhé části je použit standardizovaný dotazník Shirom–Melamed Burnout Measure. Celkem se výzkumu zúčastnilo 101 respondentů. Výsledky tohoto výzkumu také nabízí nejčastější příčiny stresu a nespokojenosti respondentů, jsou to především žáci a jejich rodiče, administrativa a velké množství úkolů, finanční ohodnocení, a také systém školství jako takový. Dále výsledky výzkumu ukázaly, že respondenti, u kterých se objevují projevy syndromu vyhoření, sami sebe považují za ohrožené vznikem tohoto syndromu. Nebyla nalezena žádná statisticky významná spojitost mezi počtem využívaných formálních aktivit na podporu profesní sociální opory a mírou vyhoření respondentů. To znamená, že větší počet formálních aktivit, které respondentům škola nabídne, nezaručuje lepší výsledky v oblasti vyhoření oproti respondentům, kterým škola nabízí jen omezené množství těchto aktivit. Výzkum však ukázal signifikantní rozdíl mezi respondenty stejné školy, kteří využívají minimálně jednu formální aktivitu pro podporu profesní sociální opory a těmi, kteří ji na stejné škole nevyužívají, bylo potvrzeno, že rozdíl hodnoty vyhoření těchto respondentů je statisticky významný.

KLÍČOVÁ SLOVA

syndrom vyhoření, stres, učitel, sociální opora